

Kvalifikationskrav beslutade 2023-06-21

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
Inriktning: Husbyggnad					
BYGGHANDLINGAR	Bygghandlingar	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika typer av bygghandlingar och dess olika status enligt byggbranschens standardavtal så som kontrakt, ritningar, byggbeskrivningar, AMA och AB. - myndigheters regelverk, lagar som exempelvis Arbetsmiljölagen	Ska övergripande kunna förklara; - bygghandlingarnas roll och funktion i byggprocessen	Ska kunna; - inhämta relevant information ur kontrakt, avtal, AMA, regelverk och standarder (Teori)	
BYGGHANDLINGAR	Avtal	Ska översiktligt kunna; - beskriva entreprenadavtal för byggarbete	Ska övergripande kunna förklara; - vikten av att upprätta och följa avtal samt konsekvenserna av att inte följa regelverk och avtal (vite, bötesföreläggande). Exempel på avtal AB 04 Allmänna bestämmelser utförande entreprenad, ABT 94 Allmänna bestämmelser totalentreprenad, ABU 04 Allmänna bestämmelser gällande underentreprenader, ABM 07 Allmänna bestämmelser gällande materialleveranser		
BYGGHANDLINGAR	Byggregler	Ska översiktligt kunna beskriva; - de regler och myndighetsbeslut som styr byggandet, kontroller, kvalitetskrav och besiktningar			
BYGGHANDLINGAR	Ritningsläsning	Ska kunna beskriva; - skalor, vyer, ritningstyper, specifikationer, symboler, måttsättningsprinciper, ritningshuvud och revideringar enligt standarden SIS Bygghandlingar (tidigare Bygghandlingar 90)	Ska kunna förklara; - byggritningens utformning och uppbyggnad	Ska kunna; - ur ritningsunderlag ta fram nödvändig information för det aktuella momentet	Ska självständigt kunna; - använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbetet

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGHANDLINGAR	Digitaliserade bygghandlingar	Ska kunna beskriva; - Byggnadsinformationsmodeller (BIM) och vanligen förekommande digitala verktyg i byggprocessen	Ska kunna förklara; - hur digitala hjälpmedel används på byggarbetsplatser	Ska kunna; - ur digitala handlingar ta fram nödvändig information för det aktuella momentet *	Ska självständigt kunna; - använda informationen från olika typer av digitala bygghandlingar som grund för att utföra arbetet *
BYGGPROCESSEN	Arbetsplatsen	Ska översiktligt kunna beskriva; - parternas roll på arbetsmarknaden - avtal och lagar som reglerar anställningen - yrkesutbildningsavtalet	Ska kunna förklara; - partsförhållandena med anställningsavtal samt kollektivavtal		
BYGGPROCESSEN	Byggprocessen	Ska översiktligt kunna beskriva; - byggprocessens skeden, entreprenadformer, aktörer, yrken, funktioner och roller - grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper	Ska kunna förklara; - byggprocessens olika skeden; projektering, produktion och förvaltning	Ska kunna; - utföra arbetsmoment i rätt ordning inom aktuellt yrke	Ska självständigt kunna; - planera och utföra sitt dagliga arbete inom ramen för det aktuella yrket
BYGGPROCESSEN	Hållbart byggande	Ska kunna beskriva; - begreppet hållbart byggande	Ska kunna förklara; - de olika aktörernas roll i en byggprocess för ett hållbart byggande	Ska kunna; - bidra till ett hållbart byggande inom t.ex. materialhantering, förbrukning, återanvändning och hantering av restprodukter (Teori)	
BYGGPROCESSEN	Arkitektur	Ska översiktligt kunna beskriva; - arkitektens roll och arkitektur genom tiderna - vanliga termer, former och funktioner	Ska övergripande kunna förklara; - arkitektens roll och påverkan i byggprocessen		
BYGGPROCESSEN	Konstruktion	Ska översiktligt kunna beskriva; - konstruktörens roll - vanliga termer, former och funktioner	Ska övergripande kunna förklara; - konstruktionens koppling till byggnadens form, funktion och bärförmåga	Ska kunna; - utföra arbete utifrån ritningar och anvisningar inom ramen för aktuellt yrke	Ska självständigt kunna; - planera och genomföra sitt arbete utifrån ritningar och anvisningar inom ramen för aktuellt yrke
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Byggmaterial	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande byggmaterialen avseende användningsområde, kvalitet, egenskaper, kostnader samt hälso- och miljöaspekter; betong, stål, trä, tegel, plaster och isolermaterial	Ska kunna förklara; - materials egenskaper med fokus på beständighet, funktion och användningsområden samt miljöpåverkan från vanliga byggmaterial	Ska kunna; - välja rätt material utifrån konstruktion, funktion och föreskrifter/produktblad	Ska med visst stöd kunna; - välja rätt material för ett givet arbete
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Avfallshantering, Källsortering och återvinning	Ska kunna beskriva; - källsortering och återvinning av material på en byggarbetsplats	Ska kunna förklara; - hur olika byggmaterial tillhör vanliga fraktioner i samband med källsortering	Ska kunna; - utföra källsortering och återvinning på byggarbetsplatser	Ska självständigt kunna; - hantera byggmaterial i samband med källsortering och återvinning

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Farliga ämnen	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika farosymboler och farliga ämnen såsom asbest, kvartsdamm, isocyanater, lösningsmedel, oljor och bränslen	Ska kunna förklara; - riskerna med att utsättas för dessa typer av ämnen - grundläggande sätt att skydda den egna kroppen och den yttre miljön från att utsättas för farliga ämnen	Ska kunna ta fram information gällande kemikalier och andra farliga ämnen från respektive produktblad.	Ska med viss handledning kunna; - på ett säkert sätt hantera produkter och material enligt säkerhetsdatablad och farosymboler
TRANSPORT OCH LAGRING	Transportteknik, lagring och förvaring	Ska översiktligt kunna beskriva; - tillämpliga transport- och förvaringssätt för olika slags byggnadsdelar och byggmaterial	Ska kunna förklara; - täckning, förvaring och hantering av byggnadsdelar och byggmaterial så att de inte skadas	Ska kunna; - hantera transporter och förvaring av material på arbetsplatser	Ska självständigt kunna; - hantera förvaring och transport av byggmaterial i produktionen
SÄKRA LYFT	Lyftteknik och kommunikation	Ska kunna beskriva; - lyftteknik och lastkoppling i samband med transport av byggnadsdelar och byggmaterial - kommunikation med maskinförare genom handsignal och/eller kommunikationsradio	Ska kunna förklara; - krav på säkerhet och dess konsekvenser vid lyftteknik och lastkoppling		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Byggkonstruktioner	Ska kunna beskriva; - de vanligaste bygg- och anläggningskonstruktionerna, deras egenskaper och verkningssätt	Ska kunna förklara; - skillnaden mellan olika konstruktioner och deras egenskaper - konstruktioners egenskaper ur ett bärförstå- och beständighetsperspektiv		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Byggnadsfysiska egenskapskrav och lösningar	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande byggmaterialens egenskaper och användningsområden avseende värme, fukt, ljud och brand	Ska kunna förklara; - materials egenskaper och koppling till funktion och användningsområde	Ska kunna; - inhämta information om utförande av byggtekniska lösningar genom produktblad, monteringsanvisning och AMA (Teori)	
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Mätningsteknik	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande mätverktygen och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - toleranskrav, felkällor och dess konsekvenser i samband med mätning och utsättning	Ska kunna; - använda de vanligaste mätverktygen för vanligt förekommande mätningar	Ska självständigt kunna; - välja och använda lämpligt mätverktyg för den mätning som ska utföras
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Yrkesmatematik	Ska kunna; - de fyra räknesätten, enklare formelräkning och enkla geometriska beräkningar	Ska kunna förklara; - grundläggande metoder för beräkning; vikt, volym och area.	Ska kunna; - med omdöme och rimlighetsbedömning tillämpa matematik vid problemlösning. Till exempel kunna beräkna; - vikter, volym och area för beräkning av materialåtgång och beställning av material.	Ska självständigt kunna; - lösa enklare byggtekniska beräkningar

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	<p>Ska kunna beskriva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - de för branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna - de vanligast förekommande riskerna i samband med användning av verktyg och maskiner med avseende på buller, vibrationer, dammalstring, risk för skador på händer, ögon och andra kroppsdelar - hjälpmedel för att anpassa verktyg och maskiner så att man minskar hälsopåverkan och felaktiga arbetsställningar - hur man handhar och vårdar de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna 	<p>Ska kunna förklara;</p> <ul style="list-style-type: none"> - valet av verktyg och maskin i förhållande till arbetsmomentet, arbetsmiljön och hälsan 	<p>Ska kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ur instruktionsmanualer och regelverk söka information om handhavande, vård och dagligt underhåll av de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna 	<p>Ska självständigt kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - avgöra om aktuella maskiner och verktyg är lämpliga för det tilltänkta arbetet
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	Ska kunna de engelska översättningarna för de vanligast förekommande verktygen och maskinerna.			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Arbetsmiljö grund, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete och riskbedömning	<p>Ska översiktligt kunna beskriva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - arbetsmiljölagar och regler, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete - Arbetsmiljöverkets föreskrifter - arbetsmiljöarbetets organisation på en byggarbetsplats - arbetsledningens och skyddsombudens roller och uppgifter och hur man på en arbetsplats ska förhålla sig till arbetsmiljöplanen, dess syfte och funktion - de vanligaste förekommande riskerna på arbetsplatsen och hur man förebygger dessa genom riskanalys - innebörden av begreppet personlig skyddsutrustning - regler och krav gällande brandfarliga och heta arbeten 	<p>Ska kunna förklara;</p> <ul style="list-style-type: none"> - den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen - individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö samt det personliga ansvar man har att följa den för arbetsplatsen upprättade arbetsmiljöplanen. - arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning - vad man avser med begreppen rättighet, skyldighet och ansvar kopplat till att använda skyddsutrustning - samband mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning för att minimera tillbud - hur och var man rapporterar tillbud 	<p>Ska kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vara delaktig i arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet för arbetsuppgifter inom det egna yrket - tillgodogöra sig information ur föreskrifter och regelverk, som exempelvis Arbetsmiljöverkets föreskrifter, gällande säkerheten på arbetsplatsen för att kunna planera, riskbedöma och på ett säkert sätt utföra det dagliga arbetet 	<p>Ska självständigt kunna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - planera för- och på ett säkert sätt utföra eget arbete i daglig produktion - i samverkan med övriga på arbetsplatsen medverka i arbetsmiljöarbetet och delta i genomförandet av de åtgärder som behövs för att åstadkomma en säker arbetsmiljö - följa givna föreskrifter samt använda de skyddsanordningar och iaktta den försiktighet i övrigt som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall - kunna välja och använda rätt personlig skyddsutrustning för de egna arbetsuppgifterna i dagligt arbete

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Riskbedömning	Ska kunna beskriva; - risker på arbetsplatsen och hur man förebygger dessa genom riskanalys och aktivt arbetsmiljöarbete - de risker som finns vid maskinarbete samt förebyggande säkerhetsarbete vid arbetsplatsen - innebörden av föreskrifter och bestämmelser för maskinarbete i närhet av starkström	Ska kunna förklara; - sambanden mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning vid maskinarbeten för att minimera tillbud - innebörden av begrepp som skyddsrand och det egna ansvaret med att använda skyddsutrustning - eget och andras ansvar gällande elsäkerhet och behörigheter för att arbeta med starkström - begreppen EBR byggmetoden och ESA elsäkerhet	Ska kunna; - medverka i ett kontinuerligt arbetsmiljöarbete för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö - upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning	Ska under handledning kunna; - upprätta och sedan självständigt följa en riskanalys/riskbedömning Ska självständigt kunna; - vara delaktig i att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö, samt bedöma risker.
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Personlig skyddsutrustning	Ska kunna beskriva; - vilken personlig skyddsutrustning som behövs för arbetet (kläder, skor m.m.) - när och hur personlig fallskyddsutrustning ska användas	Ska kunna förklara; - regler och krav gällande den personliga skyddsutrustningen - vikten/ansvaret för daglig tillsyn och årlig kontroll av utrustning som fallskyddsutrustning, flytväst och m.m.	Ska kunna; - följa anvisningar och regler gällande användandet av den personliga skyddsutrustningen	Ska självständigt kunna; - ansvara för att använda och vårda sin personliga skyddsutrustning
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Olyckor och tillbud	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande riskerna i arbetet på en byggarbetsplats och hur de förhindras, samt tillbudshantering	Ska kunna förklara; - risker och åtgärder för att förebygga olyckor samt kunna förklara hur och var man rapporterar dessa	Ska kunna; - utföra de åtgärder som krävs för att minimera risker för sig själv som yrkesarbetare, maskiner och tredje man	Ska självständigt kunna; - hantera maskiner och verktyg på ett sätt så att olyckor undviks
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Olyckor och tillbud	Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring nödlägesrutiner, första hjälpen, förebyggande brandskydd och elsäkerhet.			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Elsäkerhet	Ska kunna beskriva; - vad som menas med tillfälliga och permanenta elinstallationer på byggarbetsplatser	Ska kunna förklara; - risker som finns med elutrustning och de begränsningar som gäller samt vilka ingrepp som får göras av den som inte är elektriker. Exempelvis riskerna med en kortslutning eller rent av brand kopplade till att använda en kabelvinda.	Ska kunna; - planera, förbereda och använda elutrustning på byggarbetsplatsen på ett säkert sätt	Ska självständigt kunna; - ansvara för att undvika elrelaterade risker i form av överbelastning, användning av felaktig eller skadad utrustning

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	L – ABCDE	Ska kunna beskriva; - en första hjälpen insats enligt L-ABCDE	Ska kunna förklara; - rutiner och första hjälpen vid ett olycksfall och hur man bör agera vid en inträffad händelse. Exempelvis larma, rädda, släck, sår och fallskador, hjärtstopp och dylikt.		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Behörighetsutbildningar	Ska kunna beskriva; - varierande typer av arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning och vad det innebär			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Psykosocial arbetsmiljö	Ska kunna beskriva; - den psykosociala arbetsmiljön och vilka faktorer som kan påverka individen i sitt arbete	Ska kunna förklara; - hur olika faktorer påverkar den psykosociala arbetsmiljön och hur det berör den enskilde individen i sitt arbete	Ska kunna; - medverka i arbetet med den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ha ett inkluderande bemötande *	Ska självständigt kunna; - i samverkan med arbetsgivare och kollegor verka för en god psykosocial arbetsmiljö *
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Psykosocial arbetsmiljö	Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring psykosocial arbetsmiljö.			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Ergonomi och praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete	Ska kunna beskriva; - vikten av god ergonomi och hur kroppen påverkas av felaktiga belastningar eller arbetsställningar - olika ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden	Ska kunna förklara; - sambandet mellan ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden för att minska risken för arbetsskador	Ska kunna; - planera och förbereda för att utföra arbetet på ett ergonomiskt korrekt sätt	Ska självständigt kunna; - utföra arbetet enligt givna riskbedömningar avseende belastningar och arbetsställningar i det egna dagliga arbetet
Fördjupning: Murning					
SÄKERHET OCH SKYDD	Särskilda risker	Ska kunna beskriva; - stämning, stämpmaterial dess funktion och användningsområde - riktlinjer kopplade till kvartsdamm - risker kopplade till ROT-arbeten som exempelvis förekomsten av asbest och mögel	Ska kunna förklara; - när och hur stämning av murverk ska utföras och vilka regler som gäller för detta - eventuella konsekvenser av att inte följa rekommendationerna gällande kvartsdamm - risker kopplade till ROT-arbeten som exempelvis förekomsten av asbest och mögel	Ska kunna; - från bygghandling eller annan instruktion förbereda och planera för att resa en för murverket fungerande skyddsstämp - sätta upp en avspärning enligt Arbetsmiljöverkets regler - överföra information om kvarvarande risker till beställaren när man lämnar arbetsplatsen - inhämta relevant information gällande farliga ämnen som exempelvis kvartsdamm, asbest och mögel - välja rätt arbetsmetoder för att minska eller undvika spridning kvartsdamm	Ska under handledning kunna; - resa en skyddsstämp för murverket. Ska med självständighet kunna; - på lämpligt sätt använda rätt metod/verktyg samt personlig skyddsutrustning för att undvika att utsätta sig och andra för kvartsdamm

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
GRUNDLÄGGNING	Husgrunder	Ska kunna beskriva; - olika typer av husgrunder; kryppgrund, platta på mark, källargrund och plintgrund	Ska kunna förklara; - de olika husgrundernas funktioner		
FORMBYGGNAD	Formbyggnad	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande typerna av gjutformar, så som stödjande och bärande form - begreppet formsläppmedel	Ska översiktligt kunna förklara; - gjutformens användningsområden samt hur de påverkas av formtryck och vibrering Ska kunna förklara; - hur formsläppmedel ska appliceras	Ska kunna; - utifrån bygghandling, annan instruktion eller syn på plats planera och förbereda enklare formsättning	Ska under handledning kunna; - utföra enklare formsättning
FORMBYGGNAD	Rivning av form	Ska kunna beskriva; - sätt och metoder för att riva gjutformar	Ska kunna förklara; - hur gjutformar, såväl stödjande som bärande formar, ska rivas ur ett säkerhetsperspektiv	Ska kunna; - planera och förbereda för rivning av mindre gjutformar	Ska självständigt kunna; - på ett säkert sätt riva mindre gjutformar
ARMERING	Armering i murverkskonstruktioner	Ska kunna beskriva; - armeringens funktion samt de regler som gäller för armering och täckskikt i en murverkskonstruktion - olika typer- och dimensioner av armeringsstål	Ska kunna förklara; - armeringens verkningssätt och funktion (samverkan mellan bruk och armering) - regler (krav) för täckskikt och dimensionering av armeringen i en murverkskonstruktion	Ska kunna; - ur regelverk, bygghandling eller annan instruktion inhämta relevant information som styr täckskikt och armering i en murverkskonstruktion	Ska självständigt kunna; - använda information från branschregler som grund för att utföra arbetet - utföra klippning- och bockning av armeringsstänger utifrån typblad och armeringsinstruktion
BETONG	Betong	Ska kunna beskriva; - betongens olika beståndsdelar - vattnets påverkan på hållfastheten, vid såväl blandning som användning och härdning Ska övergripande kunna beskriva; - olika betongkvaliteter	Ska kunna förklara; - hur temperatur och väder påverkar betongens härdning Ska övergripande kunna förklara; - varför betong behöver vibreras		
ISOLERING	Isolering	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika typer av isolering avseende värme, fukt, ljud samt brand	Ska kunna förklara; - olika typer av isolering och dess funktion och hur de ska monteras - de krav som gäller för att förvara och hantera isoleringsmaterial och de risker som kan kopplas till fukt och mögel i materialet	Ska kunna; - utifrån regelverk planera för att förvara och hantera isoleringsmaterial - utifrån bygghandling eller annan instruktion planera och förbereda för att utföra ett isoleringsarbete	Ska under handledning med viss självständighet kunna; - utföra isoleringsarbete med hänsyn till värme, ljud, fukt samt brand enligt föreskrifter och bygghandling
YTSKIKT PÅ VÄGG OCH GOLV	Bruk, fäst och fogmassor	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika typer av bruk, fäst och fogmassor gällande ytbeklädnader av keramiska plattor	Ska kunna förklara; - olika användningsområden för bruk, fäst- och fogmassor	Ska kunna; - från bygghandling eller annan instruktion ta fram information om aktuell typ av fäst- och fogmassa - redogöra för de grundläggande användningsområdena gällande fäst och fogmassor	Ska självständigt kunna; - blanda och applicera bruk, fäst- och fogmassor enligt tillverkarens instruktioner

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
YTSKIKT PÅ VÄGG OCH GOLV	Plattläggning/Plattsättning	Ska översiktligt kunna beskriva; - begreppet branschregler för tätskikt och förseglingsarbete i våtrum - de olika branschreglerna gällande plattläggning på golv och plattsättning på vägg samt för underytter och fall - skillnaden mellan olika typer av keramiska plattor och deras användningsområde	Ska översiktligt kunna förklara; - de branschregler för plattsättning som finns - de olika användningsområdena för olika typer av keramiska plattor	Ska kunna; - söka information om de branschregler som gäller och hur det kan påverka pågående arbete - redogöra för vilka skillnader som finns på olika typer av keramiska plattor och monteringen beroende på plats och miljö	Ska under handledning kunna; - montera keramiska plattor på golv och väggar
STOMKOMPLETTERING OCH BYGGELEMENT	Stombyggnad montage och förankring	Ska kunna beskriva; - de för branschen vanligast förekommande typerna av förankringar av murade och putsade ytskikt	Ska kunna förklara; - de i branschen vanligast förekommande metoderna för att montera fästelement för förankringar av byggdelar, murade och putsade ytskikt i stommen	Ska kunna; - utifrån bygghandling välja rätt metod och montera förankring och montage av olika byggdelar i stommen i samband med murade och putsade ytskikt	Ska under handledning med viss självständighet kunna; - montera och förankra byggdelar murade och putsade ytskikt i stommen enligt bygghandlingar
STOMKOMPLETTERING OCH BYGGELEMENT	Prefab i murverkskonstruktioner	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande typerna av prefabricerade balkar av murblock, betong och lättbetong och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - de i branschen vanligast förekommande typerna av prefabricerade balkar av murblock, betong och lättbetong och deras olika användningsområden, hur dessa ska monteras samt hur de samverkar med konstruktionen - vilka konsekvenserna kan bli om monteringsanvisningar inte följs	Ska kunna; - planera för att lagra, transportera och montera de i branschen vanligast förekommande typerna av prefabricerade balkar av murblock, betong och lättbetong	Ska under handledning kunna; - enligt bygghandling eller annan instruktion montera prefabricerade balkar i en murverkskonstruktion
STOMKOMPLETTERING OCH BYGGELEMENT	Tätning av stomme	Ska kunna beskriva; - olika typer av stomtätningar (fukt, vind, luft) och hur de påverkar stommens egenskaper	Ska kunna förklara; - olika tätningsprodukters användningsområden	Ska kunna; - utföra tätningsarbete utifrån monteringsanvisningar	Ska med visst stöd kunna; - utföra tätning av stomme
BEARBETNING, RIVNING, SKROTNING	Bearbetning, rivning och skrotning	Ska kunna beskriva; - de risker som finns med bilande, spräckande, skärande samt borrhållning i betong och murverk	Ska kunna förklara; - utrustning och verktyg samt riskerna ur ett arbetsmiljöperspektiv för bilande, spräckande, skärande och borrhållning i betong och murverk	Ska kunna; - utföra bilande, spräckande, skärande och borrhållning i betong och murverk på ett riskminimerat sätt	Ska med visst stöd kunna; - välja rätt verktyg och metod för att utföra arbeten på murverk
LAGNINGS- OCH RENOVERINGSARBETE	Lagning och renovering	Ska kunna beskriva; - olika metoder för lagning av murverk och puts samt när dessa ska användas	Ska kunna förklara; - val av bruk och metoder för lagning av murverk och puts	Ska kunna; - blanda bruk och utföra lagningar med hänsyn till det aktuella underlaget	Ska med visst stöd kunna; - blanda bruk och utföra lagning och renovering med hänsyn till det aktuella underlaget

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
MURNING	Bruksblandning	Ska kunna beskriva; - olika typer av bruk som slamma, puts- och murbruk samt deras respektive användningsområden	Ska kunna förklara; - användningsområden för bruk typ murbruk, puts och slamma	Ska kunna; - enligt anvisning blanda murbruk till rätt konsistens för avsett användningsområde	Ska självständigt kunna; - enligt anvisning blanda murbruk till rätt konsistens för avsett användningsområde
MURNING	Murförband i väggar	Ska kunna beskriva; - användningsområden för olika typer av murförband och murstenar	Ska kunna förklara; - olika vanligt förekommande typer av murförband och deras funktion i konstruktionen - olika förekommande typer av mursten och deras respektive användningsområde, hållfasthet, väderkänslighet och luftgenomsläpp	Ska kunna; - genom bygghandling eller annan instruktion identifiera, planera och förbereda för det aktuella arbetet	Ska självständigt kunna; - utföra murning av de vanligast förekommande typerna av murförband med lättbetongsten, murblock och murstenar
MURNING	Valv	Ska kunna beskriva; - olika typer av valv i en murkonstruktion och deras funktion för lastspredning	Ska kunna förklara; - olika typer av valvkonstruktioners egenskaper gällande t.ex. lastspredning - hur man ska utföra olika typer av valvkonstruktioner	Ska kunna; - genom bygghandling eller annan instruktion identifiera, planera och förbereda för typen av arbete	Ska under handledning kunna; - enligt anvisningar uppföra murade valvkonstruktioner
MURNING	Fogar	Ska kunna beskriva; - olika typer av murfogar och deras funktion i murverk	Ska kunna förklara; - vanligt förekommande typer av murfogar i en konstruktion	Ska kunna; - utifrån bygghandling eller annan instruktion identifiera typ av murfog som ska utföras	Ska självständigt kunna; - utifrån anvisning/ritning utföra fogning i ett murverk
MURNING	Rörelsefogar	Ska kunna beskriva; - rörelsefogens (dilatationsfogens) funktion i en murverkskonstruktion - murverksanvisningar	Ska kunna förklara; - typer av rörelsefogar (dilatationsfogar) och deras funktion i en murverkskonstruktion	Ska kunna; - tyda och utifrån en murverksanvisning placera ut rörelsefogar (dilatationsfogar) i en murverkskonstruktion	Ska självständigt kunna; - utifrån instruktion mäta in och rätt placera rörelsefogar (dilatationsfogar) i en murverkskonstruktion
MURNING	Skalmurar	Ska kunna beskriva; - infästningens betydelse och funktion för murverkskonstruktionen	Ska kunna förklara; - skalmuren som konstruktion och behovet av infästning (kramling) i bakomliggande konstruktion	Ska kunna; - utifrån bygghandling tyda och placera ut kramlor på rätt ställe i murverkskonstruktionen	Ska med visst stöd kunna; - enligt bygghandling placera kramlor i murverkskonstruktionen
MURNING	Skorstensmurning	Ska översiktligt kunna beskriva; - de vanligast förekommande typerna av murade skorstenar och deras användningsområden			
PUTSNING	Bruksblandning	Ska kunna beskriva; - olika typer av putsbruk och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - olika putsbruks användningsområden	Ska kunna; - enligt anvisning blanda putsbruk till rätt konsistens för avsett användningsområde	Ska självständigt kunna; - enligt anvisning blanda putsbruk till rätt konsistens för avsett användningsområde

Yrke: Murare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
PUTSNING	Slamning	Ska kunna beskriva; - olika typer av slammingsbruk och deras funktion	Ska kunna förklara; - slamningens betydelse som ett yt- och väderskydd för den underliggande konstruktionen i förhållande till underlagets beskaffenhet	Ska kunna; - från bygghandling ta fram information för att förbereda och planera ett förarbete av typen primning, armering och slamning - från bygghandling eller annan instruktion förbereda och planera för att utföra en utvändig slamning	Ska med visst stöd kunna; - utföra förarbeten på olika underlag som exempelvis primning och armering, samt utföra in- och utvändig slamning på varierande typer av underlag
PUTSNING	Putsning	Ska kunna beskriva; - olika typer av puts och dess uppbyggnad samt funktion	Ska övergripande kunna förklara; - putssystem och deras betydelse som ett yt- och väderskydd för den underliggande konstruktionen	Ska kunna; - utföra förarbeten på olika underlag som exempelvis primning och armering - utföra traditionell puts och tunnputs in- och utvändigt, manuellt och maskinellt med kalk och spritputs	Ska under handledning kunna; - enligt bygghandling utföra montering av olika typer av putssystem (grundning, utstockning och ytskikt)